

Briuselis, 2025 m. lapkričio 18 d.
(OR. en)

15538/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0351 (NLE)

ESPACE 82
EEE 30
RECH 507
COMPET 1173
IND 511
EU-GNSS 22
TRANS 552
AVIATION 159
MAR 160
TELECOM 404
MI 914
CSC 599
CSCGNSS 12
CSDP/PSDC 707

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. lapkričio 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 693 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo, kuriuo nustatomos Islandijos dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje taisyklės, sudarymo Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 693 final.

Priedama: COM(2025) 693 final

Briuselis, 2025 11 17
COM(2025) 693 final

2025/0351 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo, kuriuo nustatomos Islandijos dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje taisyklės, sudarymo Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Islandija yra artima ES kosmoso partnerė, dalyvaujanti keliuose Sąjungos kosmoso programos¹ komponentuose, išskyrus kai kurias išimtis, įskaitant GOVSATCOM komponentą.

2023 m. gruodžio 14 d. Islandija paprašė pradėti derybas dėl susitarimo dėl dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje. 2025 m. vasario 25 d. Taryba įgaliavo Sąjungos vardu pradėti derybas².

Kaip apibrėžta Sąjungos saugaus junglumo programos reglamente (ES) 2023/588³ (toliau – Saugaus junglumo reglamentas) ir Sąjungos kosmoso programos reglamente (ES) 2021/696⁴ (toliau – Kosmoso reglamentas), trečiųjų valstybių dalyvavimas atitinkamai saugaus junglumo ir GOVSATCOM programose organizuojamas pagal atskirą tarptautinį susitarimą pagal SESV 218 straipsnį.

Islandijos dalyvavimas saugaus junglumo ir GOVSATCOM programose bus sudarytas vienu susitarimu, nes abi programos yra tarpusavyje susijusios, GOVSATCOM taip pat yra saugaus junglumo paslaugų centras ir dėl to, kad Islandijos dalyvavimui abiejose programose taikomos tos pačios sąlygos.

Geopolitiniu požiūriu Islandijos dalyvavimas Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje yra svarbus Sąjungai, nes tai padės stiprinti Europos, kaip pasaulinio masto veikėjos, vaidmenį, nes taip išplečiamas saugaus junglumo naudojimas už Sąjungos ribų ir taip pat bus skatinamas tarptautinis bendradarbiavimas, kaip apibrėžta Europos kosmoso strategijoje⁵. Susitarimu su Islandija sustiprinama ES strateginė pozicija, o tai yra Europos Sąjungos kosmoso strategijos saugumo ir gynybos srityje⁶ tikslas;

Trečiosios šalies, pvz., Islandijos, dalyvavimas yra svarbus Europos Sąjungai taip pat todėl, kad išplečiant saugaus junglumo naudojimą Europos Sąjunga gauna pajamų.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Saugaus junglumo reglamente numatyta galimybė Saugaus junglumo programą atverti trečiosioms šalims, kurių pirmoji kategorija yra EEE narėmis esančios ELPA valstybės.

¹ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, OL L 170, 2021 5 12, p. 79–148.

² Europos Sąjungos Taryba, 16060/24 ADD 1 ESPACE 106, 2024 m. gruodžio 11 d.

³ 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa (OL L 79, 2023 3 17, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

⁴ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, (OL L 170, 2021 5 12, p. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos kosmoso strategija“, COM(2016) 705 *final*, 2016 10 26.

⁶ Europos Sąjungos kosmoso strategija saugumo ir gynybos srityje, bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai, JOIN(2023) 9 *final*, 2023 3 10.

Susitarimas su Islandija papildys Sąjungos saugaus junglumo programą. Susitarimu taip pat bus skatinamas ir stiprinamas saugus junglumas už Sąjungos ribų strategiškai svarbioje Tolimojoje Šiaurėje.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Atsižvelgiant į naudingą Islandijos geografinę padėtį netoli Arkties regiono, saugus junglumas yra svarbus siekiant remti pagrindinius ekonomikos sektorius, visų pirma telekomunikacijų ir transporto sektorius.

Saugaus junglumo susitarimas su Islandija padeda įgyvendinti keletą ES prioritetų, įskaitant žaliąjį kursą, prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusią Europą, žmonėms tarnaujančią ekonomiką ir pasaulyje stipresnę Europą.

Atsižvelgiant į naudingą Islandijos geografinę padėtį netoli Arkties regiono, susitarimas taip pat prisidės prie taikos ir saugumo bei tvaraus planetos vystymosi.

2022 m. kovo 21 d. Tarybos priimtame Saugumo ir gynybos strateginiame kelrodyje siūloma, kad ES kosmoso sistemos saugumo ir gynybos subjektams užtikrintų pasaulinį junglumą. Jame taip pat raginama, kad Sąjunga dirbtų prie pasiūlymo dėl ES pasaulinės palydovinės saugiojo ryšio sistemos. Prie to prisidės susitarimas su Islandija.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pagal SESV 189 straipsnio 2 dalį Europos Parlamentas ir Taryba, sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, turėtų imtis būtinų priemonių Europos kosmoso politikos tikslams pasiekti. Viena iš priemonių – sudaryti tarptautinius bendradarbiavimo kosmoso srityje susitarimus, pavyzdžiui, pagal šią iniciatyvą parengtą susitarimą.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal Saugaus junglumo reglamentą ir Kosmoso reglamentą Sąjungai pavesta teikti atsparius, pasaulinius, saugius, apsaugotus, nenutrūkstamus, garantuotus ir lanksčius palydovinio ryšio sprendimus, grindžiamus Sąjungos technologine ir pramonine baze, kad būtų padidintas valstybių narių ir Sąjungos institucijų operacijų atsparumas.

Kadangi Sąjungos saugaus junglumo programa ir Sąjungos kosmoso programa yra Sąjungos programos, ES valstybės narės negali pačios užtikrinti trečiųjų valstybių dalyvavimo abiejose programose.

- **Proporcingumas ir priemonės pasirinkimas**

Kaip apibrėžta Saugaus junglumo reglamente ir Kosmoso reglamente, trečiųjų šalių dalyvavimas atitinkamai saugaus junglumo ir GOVSATCOM programose organizuojamas pagal atskirą tarptautinį susitarimą pagal SESV 218 straipsnį, siekiant nustatyti šalių teises ir pareigas.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija surinko reikiamą informaciją ir ekspertines žinias, be kita ko, diskutuodama su ES valstybėmis narėmis, be kita ko, dėl ES nepriklausančių šalių dalyvavimo teisių ir pareigų, kaip nurodyta Saugaus junglumo reglamente ir Kosmoso reglamente.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Islandija prisidės prie Sąjungos saugaus junglumo programos ir GOVSATCOM pakomponenčio, remdamasi savo BVP, įskaitant koregavimą 2023–2025 m. dėl Sąjungos saugaus junglumo ir 2021–2025 m. koregavimą dėl GOVSATCOM.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Sąjunga ir Islandija šio susitarimo įgyvendinimą stebės pagal Susitarimą įsteigtame Jungtiniame komitete.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo, kuriuo nustatomos Islandijos dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje taisyklės, sudarymo Sąjungos vardu

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 189 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą⁷,

kadangi:

- (1) pagal ... [data] Tarybos sprendimą (ES) .../...⁸ Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimas, kuriuo nustatomos Islandijos dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje ir prieigos prie jų paslaugų taisyklės, (toliau – Susitarimas) Sąjungos vardu buvo pasirašytas ... [data]⁹ su sąlyga, kad bus sudarytas vėliau;
- (2) geopolitiniu požiūriu Islandijos dalyvavimas Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje padės stiprinti Europos, kaip pasaulinio masto veikėjos, vaidmenį ir skatins tarptautinį bendradarbiavimą, kaip apibrėžta Europos kosmoso strategijoje¹⁰. Susitarimu su Islandija sustiprinama ES strateginė pozicija, o tai yra Europos Sąjungos kosmoso strategijos saugumo ir gynybos srityje¹¹ tikslas;
- (3) Susitarimas turėtų būti patvirtintas,

⁷ Pritarimas OL C , , p. (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).

⁸ OL: tekste įrašykite dokumente ST 7773/23 nurodyto sprendimo numerį ir išnašoje įrašykite to sprendimo numerį, datą ir OL nuorodą:

... [data] Tarybos sprendimas (ES) .../... dėl Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimo, kuriuo nustatomos Islandijos dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje taisyklės, pasirašymo Sąjungos vardu (OL L ..., ..., p. ...).

⁹ OL: tekste įrašykite Susitarimo pasirašymo datą.

¹⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos kosmoso strategija“, COM 705 *final*, 2016 10 26.

¹¹ Europos Sąjungos kosmoso strategija saugumo ir gynybos srityje, bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai, JOIN(2023) 9 *final*, 2023 3 10.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Patvirtinamas šis Europos Sąjungos ir Islandijos susitarimas, kuriuo nustatomos Islandijos dalyvavimo Sąjungos kosmoso programos GOVSATCOM komponente ir Sąjungos saugaus junglumo programoje taisyklės (toliau – Susitarimas).

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA. PAJAMOS. PASIŪLYMAMS, KURIE DARO POVEIKĮ BIUDŽETO PAJAMOMS

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS

EUROPOS SĄJUNGOS IR ISLANDIJOS SUSITARIMAS, KURIUO NUSTATOMOS ISLANDIJOS DALYVAVIMO SĄJUNGOS SAUGAUS JUNGLUMO PROGRAMOJE IR SĄJUNGOS KOSMOSO PROGRAMOS GOVSATCOM KOMPONENTE TAISYKLĖS

[ISLANDIJA, GOVSATCOM]

2. BIUDŽETO EILUTĖS

Pajamų eilutė (skyrius / straipsnis / punktas): 6 6 0 0

Atitinkamų metų biudžete numatyta suma:

(Tik asignuotųjų pajamų atveju):

Pajamos bus priskiriamos prie šios išlaidų eilutės (skyriaus / straipsnio / punkto): 04 02 03.01.

3. FINANSINIS POVEIKIS

- Pasiūlymas finansinio poveikio neturi.
- Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet turi finansinį poveikį pajamoms.
- Pasiūlymas turi finansinį poveikį asignuotosioms pajamoms.

Poveikis yra toks:

(mln. EUR, dešimtujų tikslumu)

Pajamų eilutė	Poveikis pajamoms ¹²¹³	12 mėnesių laikotarpis, prasidedantis 2026 01 01 <i>(jei taikytina)</i>	N metai
6 6 0 0	0,09		2026
Skyrius / straipsnis / punktas ...			

¹² Metinės sumos turi būti apskaičiuojamos remiantis 5 skirsnyje nustatyta formule arba metodu. Pirmaisiais metais metinė suma paprastai mokama netaikant sumažinimo ar *pro rata* principo.

¹³ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

Padėtis pradėjus taikyti priemonę					
Pajamų eilutė	2027	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
6 6 0 0	0,12				
Skyrius / straipsnis / punktas ...					

(Tik asignuotųjų pajamų atveju, su sąlyga, kad biudžeto eilutė jau žinoma):

Išlaidų eilutė ¹⁴	2026	2027
04 02 03.01	0,09	0,12
Skyrius / straipsnis / punktas ...		

Išlaidų eilutė	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Skyrius / straipsnis / punktas ...				
Skyrius / straipsnis / punktas ...				

4. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

5. KITOS PASTABOS

(pajamoms apskaičiuoti taikomas metodas / formulė)

2026 ir 2027 m. įnašas grindžiamas ELPA dalyvavimo programose koeficientu, o 2021–2025 m. dalyvavimas atgaline data apskaičiuojamas remiantis faktinėmis 2025 m. xx d. EEE jungtinio komiteto sprendime Nr. xx/2025 nustatytais laikotarpio sumomis.

¹⁴ Naudoti tik jeigu reikia.

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA. PAJAMOS. PASIŪLYMAMS, KURIE DARO POVEIKĮ BIUDŽETO PAJAMOMS

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS

EUROPOS SĄJUNGOS IR ISLANDIJOS SUSITARIMAS, KURIUO NUSTATOMOS ISLANDIJOS DALYVAVIMO SĄJUNGOS SAUGAUS JUNGLUMO PROGRAMOJE IR SĄJUNGOS KOSMOSO PROGRAMOS GOVSATCOM KOMPONENTE TAISYKLĖS

[ISLANDIJA, SĄJUNGOS SAUGAUS JUNGLUMO PROGRAMA]

2. BIUDŽETO EILUTĖS

Pajamų eilutė (skyrius / straipsnis / punktas): 6 6 0 0

Atitinkamų metų biudžete numatyta suma:

(Tik asignuotųjų pajamų atveju):

Pajamos bus priskiriamos prie šios išlaidų eilutės (skyriaus / straipsnio / punkto): 04 01 02, 04 03 01, 13 05 01, 14 08 01.

3. FINANSINIS POVEIKIS

- Pasiūlymas finansinio poveikio neturi.
- Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet turi finansinį poveikį pajamoms.
- Pasiūlymas turi finansinį poveikį asignuotosioms pajamoms.

Poveikis yra toks:

(mln. EUR, dešimtuju tikslumu)

Pajamų eilutė	Poveikis pajamoms ¹⁵¹⁶	12 mėnesių laikotarpis, prasidedantis 2026 01 01 <i>(jei taikytina)</i>	N metai
6 6 0 0	0,8		2026
Skyrius / straipsnis / punktas ...			

Padėtis pradėjus taikyti priemonę					
Pajamų eilutė	2027	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]

¹⁵ Metinės sumos turi būti apskaičiuojamos remiantis 5 skirsnyje nustatyta formule arba metodu. Pirmaisiais metais metinė suma paprastai mokama netaikant sumažinimo ar *pro rata* principo.

¹⁶ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

6 6 0 0	0,7				
Skyrius / straipsnis / punktas ...					

(Tik asignuotųjų pajamų atveju, su sąlyga, kad biudžeto eilutė jau žinoma):

Išlaidų eilutė ¹⁷	2026	2027
04 01 02	0,001	0,001
04 03 01	0,3	0,5
13 05 01	0,4	0,2
14 08 01	0,1	0,1

Išlaidų eilutė	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Skyrius / straipsnis / punktas ...				
Skyrius / straipsnis / punktas ...				

4. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

5. KITOS PASTABOS

(pajamoms apskaičiuoti taikomas metodas / formulė)

2026 ir 2027 m. įnašas grindžiamas ELPA dalyvavimo programose koeficientu, o 2023–2025 m. dalyvavimas atgaline data apskaičiuojamas remiantis faktinėmis 2025 m. xx d. EEE jungtinio komiteto sprendime Nr. xx/2025 nustatytais laikotarpio sumomis.

¹⁷ Naudoti tik jeigu reikia.